

مرد انسانی، تا: ۱ محرم ۱۰۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، عسطر،
اندازه: ۱۸×۱۲ سم [ف: ۳۰-۱۶۹]

وصیت؛ ۱۶. ارت؛ ۱۷. حدود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۲۵/۴

آغازبسمله. کتاب نکاح. قال الله تعالى: و انکحوا الایامی منکم و الصالحين من عبادکم ... و رسول فرمود که: یک رکعت نماز متأهل مؤمن بهتر از هفتاد رکعت نماز عرب مؤمن بود؛ انجام؛ هر چه یکی بود در آدمی آنرا دیت تمام کردیم الا آنچه استنا کردیم. تمام شد کتاب کفاية الانام. والله اعلم ... تقی یهدنهندی خط: نسخ، کا: تقی یید هندی نظری این درعلی، تا: قرن ۱۲ گ (۱۶۱۶-۱۳۷۱)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸ سم [ف: ۱۴-۳۲۹]

● **کفاية اهل اليقين في طريق المتكلين / اخلاق / فارسی kefāyat-o ahl-el yaqīn fī tarīq-el motavakkelīn**
متقى، على بن حسام الدين، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری mottaqī, ‘alī ebn-e hosām-od-dīn (1484 - 1568)
 وابسته به: التنویر، ابن عطاء الله، احمد بن محمد (۹۰۹-۷۰۹ق)
 این کتاب ترجمه فوائد دوفصل آخر کتاب «التویر» شیخ ابن عطاء الله اسكندری (۷۰۹ق) است و مؤلف خاتمه ای هم به آن افروده است. موضوع رساله در این است که غم رزق، مریدان را مانع از طلب حق تعالی می شود و چون این مانع به توکل دور شود، هر فضیلت دینی و دنیوی به سهولت حاصل می شود.
 آغازبسمله الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد واله اجمعين. اما بعد می گوید احقر عباد الله على بن حسام الدين الشهير بالمتقى که مشایيخ رضی الله تعالی عنهم اتفاق کرده اند که مریدان را مانع ...
 [فهرستواره متزوی ۷/۷/۷۵۷]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۹۵:
 آغازبرابر؛ انجام: چون توکل حاصل شود کار دنیا و آخرت وی تمام شود.
 خط: نستعلیق جلی، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ قطع: وزیری [رايانه]
 ۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵/۶۲-۷۷۲/۶
 آغازبرابر؛ انجام: این بنده اگر ترا اذن بدادمی که برای نفس خود تدبیر کن هم ترا واجب
 مقدمه و فصل اول راشامل است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛
 افتادگی: انجام؛ ۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲ سم [ف: ۶-۳۳۶]

● **کفاية الایتمام في معرفة الاحکام / فقه / فارسی kefāyat-ol ītām fī ma‘refat-el ahkām**
کشفی، جعفر بن ابی اسحاق، ۱۱۸۹ - ۱۲۶۷ قمری kašfī, ja‘far ebn-e abī-eshāq (1775 - 1851)
 اهداء به: شاهزاده محمد تقی میرزا حسام السلطنه پسر فتح علی شاه قاجار
 کتاب فقهی مبسوطی است با عناوینی چون: «کفاية، مقصد، ارشاد و مطلب» و حاوی اقوال علماء و آرای آنان و نیز ذکر موارد اختلاف؛ در سه «فن»: عبادات، معاملات و احکام، و هر فنی بر چندین باب و هر فصلی نیز بچند فصل تقسیم شده؛ در سه مجلد.
 آغازبسمله الله و الحمد لله و الصلوة على رسول الله و آل الله و آله آل الله و
 بعد نگارنده این اوراق الفاطمی المفتاق ... به عرض اهل اطاعة و

● **کفاية الانام في وقایع الايام / تاریخ جهان / فارسی kefāyat-ol anām fī waqāye‘-el ayyām**
تبریزی خیابانی، على بن عبدالعظيم، ۱۳۶۶-۱۲۸۱ قمری tabrīzī xīyābānī, ‘alī ebn-e ‘abd-ol-‘azīm (1865 - 1947)
 در تاریخ و رویدادهای روزانه ایام سال قمری که از اول ماه محرم شروع شده است. گویا این کتاب پیش نویس «وقایع الايام» مؤلف است که بعداً به طور منظم و با اضافات بسیار تدوین شده است.
 آغاز: الحمد لله الذى اختارنا بلطفة و كرمه حتى جعلنا من عباده و
 اهل دینه ... چنین گوید تراب اقدام ذاکرین
 [فهرستواره متزوی ۱/۱-۶۴۱]

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۳۰۰۲:
 آغازبرابر؛ انجام؛ صواب دید او را معتبر می پنداشت چنانکه این معنی را از وقایع آن فهم توان کرد
 خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳ گ (۱۷۷-۲۲)، اندازه: ۳۴×۲۲ سم [ف: ۱۷۷-۸]

● **کفاية الانشاء / انشاء / فارسی kefāyat-ol enṣā‘**
دستور نامه‌نگاری است. در آن تاریخ ۲۷ رمضان ۹۱۷ دیده می شود و در آخر نسخه آمده است: «شد تمام این کفايت الانشاء ...».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۹۶:
 آغازبسمله. و به نستین حمد و سپاس بی قیاس مرخدای را که آفریننده جهان است و دارنده زمین و اسمان است و روزی دهنده انس و جان است؛ انجام: رشا شرساری ز روی تو بس × دگر شرمسارم مکن پیش کس / بود سایه عالیت مستدام × بحق محمد عليه السلام
 خط: تعلیق، کا: جان محمد بن مولانا محمد مشهور به مولانا قرائی

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و ششم؛ به کوشش، مصطفی درایی؛ تهران

● تلخیص البيان فی علامات مهدی آخر الزمان / کلام

و اعتقادات / عربی

talxīṣ-ul bayān fī ‘alāmāt-i mahdī ḥāfir-iz zamān
متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری
mottaqī, ‘alī ebn-e hesām-od-dīn (1484 - 1568)

رساله مختصري است در علامت‌های مهدی آخر الزمان (ع) بر اساس بیش از هفتاد حدیث که مؤلف آنها را از رساله «العرف الوری فی اخبار المهدی» جلال الدین سیوطی و کتاب «معقد الدرر فی الاخبار المنتظر» یوسف بن یحیی بن علی مقدسی شافعی و «القول المختصر فی علامات المهدی المنتظر» شهاب الدین بن حجر هیتمی شافعی مکی، استخراج نموده است. در چهار (فصل: ۱. نسبه و حلیته؛ ۲. کرامات خصه الله تعالیٰ بهای؛ ۳. علامات قبل خروجه؛ ۴. امور تقع من ابتداء خروجه الی موته. آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم رب العالمين و السلام على سيدنا محمد و آله و سلم اما بعد فهذه نبذة من علامات المهدی نحو سبعين حدیثاً فصاعداً محدوظة الاسانید ...

انجام: من الجبطة ثم تقوم القيمة و العلم عند الله تعالى و الحمد لله رب العالمين و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم تسليماً كثیراً ...

چاپ: در ضمن مجله الهادی (سال هفتم، شماره دوم)، به همت دارتبیخ قم

[данا ۲۹۴/۳؛ هدیة العارفين ۷۴۶/۱؛ ایضاً المکون ۳۱۸/۱؛ اهل الیت فی المکتبة العربية: ۱۰۲-۹۹؛ کشف الظنون: ۳۱۸/۱؛ الفهرس الشامل للتراث العربي الاسلامی المخطوط، الحديث النبوی و علومه: ۴۰۶/۱؛ الاوقاف العامة موصل ۲۳۱/۲؛ فهرست المخطوطات العربية بالمکتبة الملكیة فی برلین، ولیم الورڈ: ۶۰۸/۹]

شرح و حواشی:

۱- احوال مهدی آخر الزمان؛ متقی، علی بن حسام الدین (۹۷۵-۸۸۸)

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۱/۱ عکسی

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ عص (۷-۲)، ۱۹، سطر [عکسی ف: ۴-۲۳]

۲. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۲/۱ عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه ملی برلین، آلمان، ش ۱۰۳۴۷؛ خط: نسخ،

بی کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ مجلول، مصحح، در صفحه عنوان نام

کتاب و مؤلف درج شده و این کتاب از عبدالرحمن بن ابی بکر

اسیوطی دانسته شده و در فهرست کتابخانه برلین نیز این اشتباه راه

یافته است؛ ص ۱۸، سطر [عکسی ف: ۳-۹۴]

۳. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۱/۱

نسخه اصل: کتابخانه ملی برلین، آلمان: ۲۷۲۹ (فهرست

المخطوطات العربية بالمکتبة الملكیة فی برلین، ولیم الوارد

۶۶۰/۲؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد، تا: ربيع الثانی ۱۱۱۷ق؛

در ۲ جزو: ۱. سه قسم؛ ۲. دو قسم.

چاپ: تونس، منشورات الجامعة التونسية، تحقیق: محمد سویسی، الطبعة الاولى، ۱۹۶۹م، متن ۷۹ ص، من الترجمة بالفرنسية

[дана ۲۹۴/۳]

شرح و حواشی:

۱- شرح القانون = شرح التلخیص؛ هواری، عبد العزیز بن علی (۸-)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶/۱
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۴؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۰×۲۰ سطراً (۱۵×۱۰)، اندازه: ۲۰×۱۵ سم [سن: ف: ۱-۱۲]

۲- تلخیص اقیلیدس <الاصل (مختصر)

۳- تلخیص الاقبال <الاقبال الاعمال (مختصر)

۴- تلخیص الاقوال فی تحقیق احوال الرجال <تلخیص المقال فی تحقیق احوال الرجال

● تلخیص الاقوال فی تحقیق الاحوال / رجال / عربی

talxīṣ-ul aqwāl fī tāḥiq qīq-il ahwāl

تهران؛ ملي؛ شماره نسخه: ۲۵۸۶۹

بی کا؛ تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۵- تلخیص ائیس العشاقد <ائیس العشاقد (منتخب)

● تلخیص البيان فی ذکر فرق اهل الادیان / ادیان و مذاهب / عربی

talxīṣ-ul bayān fī ḏikr-i firaq-i ahl-il adyān

فارخی، علی بن محمد، ق ۹

faxrī, ‘alī-ye-bn-e mohammad (- 9c)

اهداء به: الملک الظاهر الله یحیی رسولی (۸۴۲-۸۲۱)

از روی نوشته‌های محمد غزالی و امام رازی و عبد العزیز عبد السلام؛ در یک «مقدمه» و دو «قسم»: نخستین در ده «باب»: اهل السنة، الخوارج، المعزلة، الشيعة المرجئة، اليهود، النصارى، المجوس، الفلاسفه، البراهمه؛ قسم دوم در ده باب: عده الملائكة، الشمس، القمر، الرحل الزهرة، الشعرا، العبور، الماء، النار الاصنام و الاوثان و البقر، و الشجر، البشر.

چاپ: اندن، محقق: رشید البندر، دار الحکمة، چاپ ۱، ۲۹۴/۱، ۱۴۱۵

[дана ۲۹۴/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۹۸/۱-۴۱۹۸/۲

نسخه اصل: لنینگراد 626 B؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۲۵؛ از آن

کنسول فرانسوی لوتیس روسو بوده است. [فیلمها: ۳-۲۹]

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فتحا)؛ جلد نهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276247

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱/۲۰۱۲

۳. مشهد؛ وضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۰۹۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. حمدله اما بعد همی گوید احقر عباد الله ... تأثیری کرد
که نام او جامع الکلام فی مواعظ و الحکم است؛ انجام؛ و تار
احمدی الحسنین محروم نشود والله الموفق و المعین
خط: نستعلیق، بی کا، تا، قرن ۱۲۳، اهدایی: رهبری، اردبیلهشت
۱۳۸۶؛ کاغذ: نخدی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی دارچینی،
۱۵ سطر، اندازه: ۵۰×۲۵ سم [اهدایی رهبر: ۶۷-۶]

جواهر الحائرية / اصول فقه / عربی

jawāhir-ul ḥā’iriyā

حسینی مرعشی، محمد بن عبدالمهدی، ق ۱۳ قمری
(- hoseynī mar‘ašī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-mahdī)
19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۷ق (جلد اول)

کتاب شامل دو جلد و دارای یک «مقدمه» و چند «مقاله» و «اختاتمه» است. جلد ۱. مشتمل بر: مقدمه‌ای در پنج مقام: (تعريف علم اصول، موضوع، ثمره، مرتبه و تشخیص مسائل آن) و مقاله اول در مباحث الفاظ (شامل دو مطلب و مطلب دوم در چند جوهره)، جلد ۲. شامل: مقاله دوم و سوم که مؤلف، عنوان «مقاله» وابه «منهج» تبدیل نموده و توشه است «المنهج الثاني في الاوامر» (در دو مطلب: مطلب ۱) در هفت جوهره، (۲) در دو جوهره)، المنهج الثالث في التواهي (در پنج جوهره) و در ادامه، مباحث دیگر الفاظ را ضمن چهارده «المعه» ذکر نموده است. وی درباره نحوه تألیف در مقدمه نگاشته است: «انی لما اخترت بعد البلد و مصاحبة الغربة و تحملت شدائند المحن و المصيبة رزقني الله الحضور في الحضرة العليه و المقام في التربية الحسينية و كنت فيها متلذاً بمؤانتها البهيه و تحصيل احكام الشريعة المصطفويه حتى حضرت في مجلس السيد السند صاحب الضوابط و النتائج اديمت ظلاله و دام بقائه و زاد في العالمين قدره و جلاله و كنت في برهة من الزمان في خدمته و محسوبياً من المشتغلين في حضرته و حررت مفترقات من المسائل الاصوليه و المبانى الشرعية عنده فسنج بالي القاصر ان اصرف جهدي ثانياً في تصنيف كتاب يحتوى على مسائلها لا كسلا و لا متوانياً فاوردت فيه تحقيقات بلغ اليها نظری و ذكرت فيه تنبیهات اطلع عليها فکری و حررتها بعبارات وافیه و بیانات واسحة حاوية للادلة و الاقوال».

۱. مشهد؛ وضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۱۸

آغاز: الحمد لله الذي مهدنا لتمهيد قواعد الدين؛ انجام؛ و حصول الحث يفعلاها في تلك الم محل وهذا إنما يستقيم على القول بالوضع جلد اول و در مرحله اوليه تدوين باقی مانده؛ خط: نسخ مخلوط به نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ کاغذ: فرنگی نخدی، جلد: میشن خرمایی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱ سم [ف: ۱۶-۱۲]

۲. مشهد؛ وضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۸۱

بعضی از شیعیان صنعته در نامه‌ای از امام مهدی خواسته‌اند که با دولت صنعا صلح کند همچنان که امام حسن مجتبی (ع) با معاویه صلح نمود. وی در این رساله به پاسخ آنان پرداخته است.

قم: موکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۷۱/۱۳

آغاز: الحمد لله رب العالمين اما بعد السلام التام و رحمة الله و برکاته على المقام الافضل الاكملي والله المسؤول ان يفتح بيركته كتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۴ روسي ۱۳۳۵ بی کا، تا: با تاريخ ۱۰۵۴ق، ۱۳ گ (۴۴۲-۴۳۰) [عکسی ف: ۲-۷۱]

● **جواهر الثامنة** > **الجواهر الثامنة**

/ فارسی

al-javāher-os samāniya = javāher-os sāmena

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری

Mottaqī, alī ebn-e hesām-od-dīn (1484 - 1568) مؤلف بعد از آن که کتاب «جواجم الكلم فی المواعظ و الحكم» را به عربی، شامل ۳۰۰۰ حکمت (۵۰۰ حکمت قرآنی، ۵۰۰ حکمت حدیثی و باقی در کلام سلف) تألیف نمود کتاب حاضر را به فارسی در پند و اندرز پرداخت. او این کتاب را از کلمات شیخ عبد الله انصاری، حسین هروی مؤلف نزهه الارواح، مرآت العارفین تألیف ملک زاده مسعود ییک، گلستان سعدی و سخنان سایر مشایخ جمع آوری نموده و به ترتیب حروف تهجه موضوعات (هر موضوع در یک فصل) تنظیم نموده است.

[دنا ۱۱۱۸/۲؛ نسخه های متزوی ۱۱۱۸/۲؛ آصفیه ۷۴۸/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۰۹/۷-عکس

نسخه اصل: کیمیریج، بروون (۱۱)؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [نیلمها ف: ۲۲۱-۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶۵

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيدنا محمد و آله و صحبه اجمعين اما بعد همی گوید احقر عباد الله على بن حسام الدين ... حرف الالف، فصل في الاخلاص، ... فصل في ياقهان النفس ... فصل في الانصاف؛ انجام؛ و از همه سزاوار تر آنکه از سر و هو معکم غافل نگردی و یقین دانی. که همسایه و همنشین و همه همه اوست ×× با دلچ گدا و اطلس شه همه اوست / در انجمن فرق و نهان خانه جمع

خط: نسخ، کا: عبدالفتاح بن ولی محمد صدیقی، بی تا، برای حافظ محمد بن عبدالرفیع؛ مجدول، در اول نسخه آمده: «از متروکه والد ماجدم حضرت ملک العلماء مولانا علاء الدين احمد صاحب قدس سره و روح روح روح»؛ جلد: کاغذی، ۴۷ گ، ۱۵ اسطر، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۳۷-۴۳]

فرستگان نسخه های خطی ایران (فخارا)؛ جلد یازدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۲۰۱۲/۱۳۹۱.

الناس و معاشرتهم.

آغاز: قال ابو القاسم رحمة الله اسأل الله الاعانة على الاقبال عليه و
الاصغاء اليه والتبه على شكره والتبرص في امره
انجام: في جسم حقد وثوب من مودات - قال ابو القاسم رحمة الله عليه
و هذا كاف فيما قصده اليه و نختم الكلام بحمد الله و الثناء عليه فله
الحمد دايما والشكر خالصا كما هو اهله والصلوة على نبيه محمد و آله
الطاهرين.

مشهد؛ وضوى؛ شماره نسخه: ۶۷۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۱ ربیع الاول ۹۸۹؛ افتادگی: میانه؛ این
نسخه در تملک حسین بن حیدر حسینی کرکی بوده، وی در آخر
نسخه در ۵ برگ رساله «حلیة الابدال» ابن عربی (بهجز بخش
مقدمه) را نوشت، تاریخ تحریر آن ۲۱ ربیع الاول ۹۹ (کن) گویا
۹۹ باشد؛ جلد: تیماج، ۲۰، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۱۲ سم [ف: ۶

۳۷۷ -

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۵۰:

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۶۴]

«احوال مولانا» زندگینامه مولای رومی

«احوال مولانا جلال الدین رومی» زندگینامه جلال الدین
ولد

● احوال مولانا محمد شیرین مغربی (ترجمه) / تراجم

/عربی

ahvāl-e mowlānā mohammad ūrīn-e maqrebī (t.)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۵۷/۱۸:

شیرین مغربی مرید شیخ اسماعیل سجستانی؛ خط: شکسته نستعلیق،
کا: محمد زمان بن کلبعلی متطب خراسانی، بی تا [ف: ۷ - ۱۸۴]

● احوال مهدی آخر الزمان / کلام و اعتقادات / فارسی
ahvāl-e mahdī-ye āxar-oz-zamān = al-burhān fi ‘alāmāt
mahdīyy āxir-iz-zamān

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری
mottaqī, ‘alī ebn-e hesām-od-dīn (1484 - 1568)

وابسته به: تلخیص السیان فی علامات مهدی آخر الزمان؛ متقی،
علی بن حسام الدین [۹۷۵-۸۸۸]

شصت نشانه از نشانه های حضرت حجت (ع) را از احادیث و
آثار جمع آوری و در ۴ (فصل) به اختصار نگاشته است: ۱. حلیه
و نسب ایشان؛ ۲. بیان کرامات مخصوص ایشان؛ ۳. نشانه های
پیش از ظهور؛ ۴. چیزهایی که واقع شود از اول خروج تا مرگ.
از عبارات آغاز می توان حدس زد که ترجمه کتاب دیگر او

tabātabā’ī, abū-torāb (- 20c)

این کتاب در شرح حال ملائکه و حاوی چهل «مجلس» است
که مجلس اول آن در خلقت ملائکه و مجلس آخر آن در
اعتقاد قریش می باشد که می گفتند ملائکه دختران خدایند.
متأسفانه نه در آغاز و نه در انجام نامی از مؤلف برده نشده است
شاید مؤلف همان شخص باشد که کاتب نسخه نیز می باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۲

آغاز: بسمه مجلس اول. در خلقت ملائکه و عدد اصناف آنها و
تعداد اجنه آنها و ذکر عبادت و خوف آنها در سوره فاطر
می فرماید؛ انجام: ملائکه عوض بعضی حج می کنند مثل عبدالله
مبارک

خط: شکسته نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: پنج شنبه آخر
ذیقعده ۱۳۰۵ق، حسب امر اعتماد السلطنه؛ کاغذ: فرنگی، جلد:
تیماج سبز مقوایی، ۲۵۸ گ، ۱۷ سطر (۱۶×۸/۵)، اندازه:
۲۲۵×۱۵۵ سم [ف: ۱ - ۲۹۵]

● احوال المودات و مراعات المحبات = اخلاق

راغب / اخلاق / عربی

aḥwāl-ul-mawiddāt wa murā‘at-ul-muhibbāt = axlāq-e
rāqebe

راغب اصفهانی، حسین بن محمد، - ۵۰۴ قمری
rāqebe esfahānī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1109)

این رساله در بیان آداب دوستی است و در آن به آیات کریمه و
ایيات بلغا و گفتار عرفا و حکما استشهاد شده است. نام این
رساله و مؤلف آن به تحقیق دانسته نشد، جز کتاب معروف
مؤلف «الذریعة الى مکارم الشريعة» می باشد. در اول و آخر
رساله تنها کنیت مؤلف «ابو القاسم» ذکر شده است. کاتب در
پشت برگ اول نسخه نوشته: «احوال المودات و مراعات المحبة»
تصنیف الشیخ الفاضل ابی القاسم الملقب بالراغب الاصفهانی»
در مدارک موجود تأییفی به این نام برای راغب اصفهانی دیده
نشد. قرینه نیست که این رساله همان «اخلاق راغب» باشد که در
«کشف الظنون» ذکر شده است. برای شناساییدن رساله جملاتی
از دیباچه آن نقل می گردد: «بلغنى ماجرى بحضور الشیخ اطال
الله بقائه من ذكر مخالطة الناس و مجانبهم و ان الحاضرين عند
(کذ) اختلروا بعض يمدح المجانبة وبعض يمدح المخالطة ثم
اختلروا في الصدقة و هل لمعناها وجود ام هي لفظ على غير
معنى كما قال بعض القدماء» تا آنچه: «فاحببت ان اجعل ذلك
كتابا اذکر فيه نکت يا قالة العلماء و الحكماء». عنوانی موجود:
باب ما به المحبة و المودة و الصديقه و اخوانها و اشقاقها؛ باب
محبة الله تعالى و محبة العبادة؛ باب فضیلۃ اتخاذ الصدیق؛ باب
عدد ما يحسن اقتناوه من الاصدقاء؛ باب الاحوال التي يجب ان
يراعيها المرء في ایثار الصدیق؛ باب الاحوال التي يجب ان
يبدل لها المرء لصدیقه و لا یطلبها منه؛ باب معايشة سایر طبقات

فرستگان: نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد دوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276239

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۲۰۱۲/۱۳۹۰

هرگاه دم از سوراخ بینی راست برآید چنین گویند که این دم از آفتاب می آید؛ انجام؛ اگر پرسنده از آن جانب آمد که گه دم از او پرتر آید کار به مقصد رسید و اگر کمتر کار بریناید. تمت الرسالة بعون الله وتوفيقه.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افادگی: آغاز وسط؛ ۵ گ، ۱۸ سطر [ف: ۴۴۳۵-۸]

● معرفة الدنيا / اخلاق / فارسی

ma'refat-od donyā

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری
mottaqī, 'alī ebn-e hosām-od-dīn (1484 - 1568)

رساله‌ای است درحقیقت دنیا و معنی آن و اقسام طالبان دنیا و علاج ترک حب دنیا و دارای چهار «فصل» و چند «فائده» و «مسئله» است. در دیباچه می گوید: این چند کلمه‌ای است در حقیقت دنیا و معنی آن و اقسام طالب دنیا و علاج حب دنیا و نام «معرفت الدنيا» بر آن نهاده شد؛ فصل ۱. دنیا سه قسم است: دنیای محمود مطلق، مذموم مطلق، دنیایی که به اعتباری مذموم و به اعتباری محمود است؛ ۲. طالبان دنیا سه قسم اند؛ ۳. ذکر چیزهایی که باعث ترک دنیا شود؛ ۴. اسبابی که مدد است بر ترک دنیا.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الذي جعل الدنيا قنطرة الآخرة و مجازها و الصلاة والسلام على سيدنا محمد خير خلف هذه العقبة
انجام: وچون او را توکل حاصل شد کار دنیا و آخرت او تمام شد

[فهرستواره منزوی ۹۱۲/۸]

قیم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵/۶۲-۷۷۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا؛ ۱۶ جمادی الثانی ۱۱۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۶ گ، اندازه: ۱۴×۲۲/۵ س سم [ف: ۸-۴۴۲۹]

● معرفت دوازده امام / تاریخ / فارسی

ma'refat-e davāzdaḥ emām

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۲۰/۸

آغاز: بسم الله. بررأ ارباب دانش و فضل پوشیده نماند که معرف اسامی دوازده امام و القاب و کنیت؛ انجام؛ ادعیه چندست مخصوص هر روز باز مداومت نماید و الله اعلم بالصواب خط: سخن، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۶ گ (۱۹ پ-۲۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۱۱/۵ [ف: ۳۰-۱۹۱]

● معرفت دیدن شانه / علوم غریبه / فارسی

ma'refat-e dīdan-e šāne

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد ۳؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276268

استخراج درجه‌های خورشید را حين وقوع در برج های دوازده گانه بیان می کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۳/۳-طباطبائی

آغاز: الباب السادس في معرفة درجة الشمس بالقرب و وضع الخطوط عليها و طريق ذلك ان تعرف الماضي من الشهر الرومي و تزيد عليه الحرف الذى كتب بازائه وهو الاس؛ انجام: در پایان این فقره آمد «رسالة اخري»
بی کا، تا؛ قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج، ۸۰ گ، ۱۹ و ۲۲ و ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵ س سم [ف: ۲۳-۱۰۳]

● معرفت الدرهم والدينار / متفرقه / فارسی

ma'refat-od derham va-d dīnār

غزالی، محمود طاهر

qazālī, mahmūd tāher
می گوید که پیش از این اندازه درم و دینار را نادرست گزارش کرده بودم، اکنون این گفتار را در اصلاح آن گفته نگاشته و «معرفة...» نامیده‌ام. در دو «باب»: ۱. بیان درم شرعی، ۲. دینار (۲). [فهرستواره ۲۷۴۲/۴]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۹۸/۲-عکس

آغاز: الحمد لله الذي الهمنا التقرير بالصواب والرجوع من السهو، و الصلاة على ... می گوید بنهض ضعيف، دعا گوی نحیف ... محمود طاهر غزالی، عرف به نظام ساکن مدرسه حلالی احسن الله ... خط: نسخ پخته، بی کا، بی تا؛ افادگی: انجام [عکسی ف: ۱-۳۶۹]

● معرفت دل و ماهیت قلب » گنج اسرار

● معرفت دم و تأثیرات دم / علوم غریبه / فارسی

ma'refat-e dam va ta'sirāt-e dam

رساله کوتاهی است درینچ «فصل»: ۱. عزیمت کارهای ۲. در آنچه کسی سؤال کند؛ ۳. در ضمیر گفت؛ ۴. در شناختن مرگ؛ ۵. معرفت دم؛ و در آغاز دم را به پنج «نوع» تقسیم نموده: ۱) دم خاکی، ۲) دم آبی، ۳) دم آتشی، ۴) دم بادی، ۵) دم آسمانی. دراین رساله آثار و احکام خروج خون از نقاط مختلف بدن بررسی شده واصل رساله به زبان هندی در ۸۴ بیت بوده به نام کتاب «کامرو پنچانکا» که به زبان فارسی ترجمه شده است و مربوط به علم و هم تأثیرات دم است.

قیم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۵-۱۵۵/۴

آغاز: بسم الله این کتابیست درعلم وهم از ساخته هندوان و از هندی به پارسی نقل کرده اند ... آغاز کتاب: بدان اسعد ک الله که